

Kintzler Zoltán

Chronométre műóráás és ékszerész

Aradon, Andrássy-tér 20. sz.

GAZDAG RAKTÁRA :

schaffhauseni chronométer, schweizi és egyéb gyártmányu, a modern igényeknek megfelelő óráknak és izléses, szolid elkészítésű ékszereknek.

Javításokat saját műhelyemben eszközölök.

Pontos és szolid kiszolgálás.

ALFÖLD

SZÉPIRODALMI, MŰVÉSZETI, TÁRSADALMI ÉS KRITIKAI KÉPES FOLYÓIRAT.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HONISCH L. ISTVÁN.

ARAD, 1903. AUGUSZTUS HÓ 30.

III. ÉVFOLYAM 16. SZÁM. ==

== MEGJELENIK MINDEN

MÁSODIK VASÁRNAP. ==

SZERKESZTŐSÉG: SZABADSÁG-TÉR 16. SZÁM.

KIADÓHIVATAL: JÓZSEF FŐHERCZEG-ÚT 22.

Előfizetési ára: Egy évre 10 kor.

Egyes száma 40 fil.

ALFÖLD

SZÉPIRODALMI, MŰVÉSZETI, TÁRSADALMI ÉS KRITIKAI KÉPES HONVÉDELMI LAP.

Felelős szerkesztő: HONISCH L. ISTVÁN.

SZERKESZTŐSÉG: SZABADSÁG-TÉR 16. SZ.

KIADÓHIVATAL: ARAD, JÓZSEF FŐHERCZEG-ÚT 22.

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP.

Előfizetési ára: Egy évre 10 kor. Egyes száma 40 fill.

HAJNALODIK.

Arad, szeptember 12.

Még akkor is hajnalodik, ha Tisza István és társai ólomgolyót és akasztófát helyeznek kilátásba a magyarnak.

Még akkor is hajnalodik, ha bár a kinszenvedés pokolkapui is megnyílnak. Hajnalodik, mert kell, hogy ragyogó biborfényben uszson a láthatár, Kárpátoktól Adriáig . . .

Hiába való az ijesztés, az ármánykodás; hiába való a hazug apostoloknak a jövőben való rémes látománya. Hiába való minden. Az igazlelkű magyar nem lehet eltéríteni attól, ami nemzete boldogulására vezet. Nincsen annak ára, nincsen annak ellenértéke.

Hazaáruló, sehonnai bitang az, a ki áruba meri bocsátani azt, a mit még meg sem kapott a magyar nemzet. A független, szabad magyar hazáért, édes anyanyelvünkért mindent, mindent kockára teszünk. De az osztráknak, az osztrák császárnak semmit sem adunk, sem pénzt, sem katonát, de még jó szót sem.

Elég volt már a négyszázéves sanyargatás, elég volt a nyomorból, a kinszenvedésből. Egy újabb kor levegője élteti a reménykedő lelkeket, melyet nem ronthat meg a kamarilla s az őt imádó Tisza István féle szellem bűzbedt, rothadt nyavalyája.

Hát miféle magyar mágnás az, a ki golyó és akasztófával fenyegetőzik a nemzete előtt, mikor az azt kéri — gyalázat, hogy nem követeli — hogy adja meg a korona azt, a mire felesküdt, és a mivel a magyar csakis végtelen lojalitásából eddig nem hozakodott elő.

Emlékezzék csak Tisza István a közelmúlt

történelmére, hogy hogy járhat az olyan in-pertinen és renegát magyar, a ki nem átálja a magyar közhangulattal szemben elienvéle-ménynyel lenni. Lapozza csak végig Tisza István a szabadságharc történetét, hogy mit csinált Görgey őrnagy — a későbbi tábornok — azzal a sehonnai magyar mágnással, a kit mellesleg Zichynek hívtak: lator módra felkötötte a legközelebb eső fára, hogy hajnalhasadásra a hollók lakmározzanak hazaáruló, a bécsi kamarillához szíó, bűzbedt, nyaválás hulláján.

Bizony így szokott ez lenni igen tisztelt gróf Tisza István ur, a kik hazaáruló módon harcra kelnek a nemzet igazaival szemben, azok előbb-utóbb a hollók martalékai lesznek.

— Önre is ez a sors vár tisztelt gróf ur, mert a nemezis hamarabb utól éri, mint ahogy azt ön remélheti . . .

Hogy is mer Tisza István azzal előállni, hogy golyó és kötél következik ezekután . . . Igen is következhetik: csak hogy ne feledje el a nemes (?) gróf, hogy az a ki ilyesmit helyez kilátásba másnak, az inkább rászolgál a kötélre vagy golyóra, már azért is, mert az ő agyában fogant meg először a gyönyörűsége eszme. S először is rajta kell megpróbálni azt, amit másnak jósol, hogy vajjon sikeres operáció lehet-e a nemzeti engedményekkel szemben?

Nagyon fekete lehet a lelke az olyan ujdonsült mágnásnak, a ki ilyesmivel rémiti az ő véreit. A korona kegyeiért mégsem kellene árulást elkövetni. Az olyan felfujt, végzett politikus, huzza meg magát és tűnjön el a

szereplés szinteréről, mintha soha se lett volna ott. Mert ilyen semmittevással sokkal többet használ nemzetének és a hazának . . . A számtalan ballépések után, vonuljon félre és vezekeljen addig, a míg bűnbánóan ő is belátja, hogy tényleg hajnalodik, hogy tényleg ütött a eselekvés órája, hogy végre valóban elérkezett az az idő, a mikor a magyar elérheti azt, a miért századok óta küzd. Lerázhatja magáról a parazitákat, melyek négyszáz év óta a testén rágódnak.

A tévedéstől, a büntől, az árulás szándékától megtisztulva, aztán belátja Tisza István, hogy még a kegyesen adományozott grófi rangért sem érdemes a nemzettel szembe szállni, és még kevésbé szabad annak golyót és kötelet jósolni.

Mert hát legyünk csak őszinték: letűntek már azok az idők mikor az igazság méhében fogant nemzeti életnek fenségesen ragyogó hajnalodását reakcióval el lehetett nyomni. Vége van már annak! A mi egyszer volt, az meghalt a jelenre, pláne ha a reakcióban az árnykodás és a bitófa volt a fő argumentum.

Ne bizzon ám a korona, de még a tanácsadói sem a hadseregben. Mert a hol az egyik fél követ el esküszegést, ott a másik fél sem vétkezik jobban ha a korona iránt tartozandó esküt megszegi: mert hát cél szentesíti az eszközt vagyis: a mit szabad megtenni az egyik halandónak — az emberi egyenlőség igaz és szent törvénye jegyében — bizony szabad megtenni a másiknak is. Annál inkább szabad, ha milliók állnak egygyel szemben, annál inkább szabad, ha az az egy, makacs tanácsadótól indítatva nem látja be azt, a mit emberi szemmel és jóindulatu lélekkel belátnia lehet.

A jelen eseményei fényesen bizonyítják azt, hogy tulajdonképen mi a magyarnak Ausztria és mi a magyarnak az osztrák császár: az első egy örjögő és öntelt 377 éves rozsdás vasmarok, a másik? — tényleg a magyarok királya is lenne, ha nem volna annak a zsarnok vasmaroknak, hol szolidan, hol erőszakkal irányított eszköze arra a célra, hogy sarokba szorítsa a magyar királyt, kinek semmiképen sem szabad elzárkózni attól, a mi

magyar nemzetének üdvöt, boldogságot és neki viszont hatalmasabb uralmat kölcsönözne.

Dehát a 377 éves rozsdás vasmarok sulya alatt, — melynek fogalma tele van baljóslatu és penészes egységes osztrák nemzeti (?) tradícióval — nem engedi, az ő szemében csak az osztrák császárnak — tiszteletbeli magyar királyi tisztének az érvényesülését. Igenis nem engedi a vasmarok, hogy a magyarnak királya is legyen, a ki atyái jóssággal — minden osztrák érdek nélkül — szíven viselje magyarjai sorsát. Ami pedig Szent István koronájának a viselésével *kötelező a magyar királyra*, akár mennyire az osztrákok császára is.

Ezt mondja meg Tisza István, az ujdonsült gróf ott, ahol alázattal és meghunyászkodva tanácsosal szolgál. Háritsa el a nemes (?) gróf még az árnyékát is annak a gondolatnak, hogy a magyar népnek golyóra és akasztófára szüksége volna. Világosítsa fel Tisza István a magyar szent korona viselőjét: hogy *hajnalodik*, hogy gyengül az impertinens vasmarok, hogy az elavult, penészes és foszlányos tradíciókkal ma már Magyarországon semmire se lehet menni. És azt is mondja meg az ujdonsült gróf, hogy nincs Magyarországon olyan sehonnai bitang, a ki grófi címért, vagy egyéb méltóságért és vagyonért, feladja azt a küzdelmet, melynek eredménye igyis igyis meglesz.

Meglesz, mert hajnalodik!

Honisch L. István.

A BOLDOGSÁGRÓL.

Én meg a boldogság más más úton járunk
És hiába várunk,
Hogy még itt a földön egymásra találjunk.

Más az én világom, más az ő világa,
Igy hát mindhiába,
Nem válhat valóra lelkem aranyálma.

Én, mi szép e földön lágy dalokba fűzöm
És az álmot üzöm,
Míg tört szívem ott ég a gyehennatüzön.

Ő meg csapongva jár a sok nyíló rózsán,
S csak messziről néz rám,
Mint hordom görnyedve tövises koronám . . .

... Mondják, hogy az élet a legszebb földi kincs.
A melynek párja sincs.
— Mért hogy nekem mégis, mégis csak rab-
[bilincs?
H. S.

KRÓNIKA I.

ZSINDELYKE ESZREVÉTELEI.

Elfcssett párbeszédéből.

Zsindelyke. Visontay rajza.

Nem tartoznék a gyengébb nemhez, ha elmulasztanám kijelenteni, hogy az örületes katonajárás alatt számtalanszor dobogott a szívem. A mióta az eszemet tudom, sohase láttam annyi fess és daliás tisztet, mint a mennyi a hadgyakorlatok ideje alatt az aradi korszón látható volt. Az á—b vonalon csak úgy hemzsegték a kardcsörtető egyenruhás urak. Személyesen talán egyet sem ismertem közülök, de azért mégis úgy tetszett nekem, mintha valamenynyit ismerném. Hogy ezt miért képzeltem be magamnak, annak egyszerű magyarázata az, hogy szüntelen katonatisztektről álmodtam. S álmaim fantáziáját még jobban kiélesítette az, hogy nappal is szüntelen azokkal foglalkoztam, a kiket a korszón láttam.

Akárki mit is beszéljen, de a nők mind egyformák . . . Egy tekintetben még az asszony se különbözik a leánytól: mert mindkettő illúziója csakis egy körül forog, és ez az egy — mindenkor csak férfi lehet. Hol egyes számban, hol többes számban értve . . . Mert minden nőnek egyformán kerek a

szemei. És ez az oka annak, hogy a hány szebb férfit lát, mindeniken megakad a szeme. Ha asszony, akkor gondolatban azonnal összehasonlítja az urával és elpirulva elkomolyodik, ha az idegen Adónisz a tetszés mérlegén a súlyosabbat mutatja . . . Istenem, — sóhajtja az illúziós lelkű asszonyka — mennyire más lehet ez, mint az uram. Hogy ezt mikéat értik az asszonyok, azt már nem tudom; de hogy ez így van, azt én jól tudom, mert láttam és hallottam, mikor a korszón egy-egy hölgy elszólta magát.

Hogyha pedig mi leányok látjuk meg — óh mennyire meglátjuk — a nekünk pillanat alatt megtetsző Adóniszt — az igaz, hogy nem hasonlíthatjuk össze őt olyan módon, mint az asszonyok — azért mégis azonnal azt gondoljuk: óh istenkém, milyen boldog is lennék, ha ilyen ember lehetne egyszer — egy hosszú életre a — férjem . . .

Én sem vagyok ám jobb a deákné vásznánál, azért merem hát egész nyíltan megmondani, hogy a katonajárás alatt akár hányszor mentem a korszóra, minden alkalommal akár tíz Adóniszom is volt; persze platónikus, ábrándozó, leányos illúzióval csupán.

Miért is, hogy csak: csupán? sóhajtozsa bizonynyal nem egy leánytársam, ki e sorokat olvassa.

Bizony én is mélyen fájlalom, hogy csak platónikus érzelemmel lehettem az iránt, a ki nekem legjobban megtetszett . . . Hogy ez kicsoda; hát elárulom . . . Egy alig 40—42 éves esinos katonatiszt, a ki a mellett még tábornok is . . . Ott állt mindig a Fehér Kereszt kávéház előtt, minden nyegleség és pózolás nélkül. A ki látta ezt a fiatal tábornokot, mindenki megbámulta.

Az asszonyok annyira meg voltak hatva, hogy majdnem megálltak a Fehér kereszt előtt. Persze a tábornok rájuk se nézett . . . Ezzel nem akarom azt sejtetni, hogy talán engem észrevett, sőt ellenkezőleg, mikor előtte elmentem, hát olyan közömbös arcot vágott, hogy szinte fáztam tőle. Még a tantimnak is feltűnt a derék száll katona, de ő bizony még a drága tantim pillantásaira sem reagált . . .

Hja, így szokott az lenni, ha valaki tábornok és még hozzá csak vagy negyven éves, annak mindenestre sokkal feljebb való ambíciói lehetnek a női világban.

Azt igen résztvevő érzékenységgel hallottam és tapasztaltam, hogy az egyszer mit sem ért el a híres aradi női szépség . . .

A lippai gyakorlatokról igen sokat olvastam. Tele is voltak a helyi ujságok annyi hadgyakorlati tudósításokkal, hogy az ember alig győzte elolvasni. Minden ujságnak saját külön tudósítója volt a helyszínén. A Közlönynek a legutóbbi vasárnapi számából azért hiányzott a verses tárca, mert Forgács — a jó vers-faragó — künn volt Ujfalun. A Függetlenség, az Arad és Vidéke, de még az én kedves Al-

föld-emnek is volt saját külön tudósítója a lippai hadgyakorlatokon. Hogy az igen tisztelt tudósítókra mennyire ráragadt a harcészség, mutatja az is, hogy Sturm majd nem megtáviratozta Budapestre azt az incidenst ami az Aradi Közlöny és az Alföld tudósítója közt történt a lippai szállodában éjjel 2-3 óra között. Szerencse, hogy a Függetlenség tudósítója is jelen volt és az ő saját külön komolyságával méltatta az Alföld tudósítójának azt az óhaját, hogy hát legyen világosság a szobában, ha már az ember aludni nem tud. Forgácsnak sehogyse ment a fejébe az, hogy az Alföld tudósítója miért akar minden áron világosságot. És ezért történt a szóváltás, ami teljes barátságos befejezést nyert, már azért is, mert sokkal fontosabb volt az a hírlapi polémia, ami az Arad és Videke és az Aradi Közlöny közt felmerült: ami annyira felizgatta a játékharctéri tudósítók kedélyét, hogy a saját külön ügyüket nem akarták, hogy szellőztesse Sturm, a félhivatalos tudósítója.

Hogy én mindezeket honnét tudom, kérdi az olvasó? — Hát nagyon egyszerű erre a felelet: Forgács árulta el az éji kalandot a Kassvendéglőben egy társaságnak. És én a társaság egyikétől tudom, aki nálunk vizitbe — pardon magyarul írom — látogatásban volt.

Szinte szomorú volt, az az érzélem, mikor meghallottam, hogy megtörtént a lefuvás. Az legjobban bántott, hogy a trónörökös nem láttam, pedig éppen kiértünk a vasutra, mikor a trónörökösrel az udvari vonat berobogott az állomásra. Hogy mennyire indolens módon viselkedett Magyarország jövődö uralkodója Araddal szemben: azt legjobban érezhette a fogadó-üdvözlő bizottság, mely a főispán bácsival az élén ott szorongott dobogó szívvel a berobogott udvari vonat előtt. Végre megsajnálhatta a zsaluk nyílásain -- bizonynyal -- kikandikáló trónörökös a szorongó urakat és kiküldte hozzájuk a hadsegédét, egy tengerész sorhajóhadnagyot. — A polgármester ámulatában nagyokat nyelt e pillanatban, mert azt hitte, hogy a fenséges ur a borotvált arcú lakáját küldi ki hozzájuk. Urbán Iván főispán bácsinak kellett fölvilágosítani a kétségbeesett polgármestert, hogy a lakáj arcú ur ő fenségének a hadsegéde. . . Ennek tudatában aztán majdnem kezét csókolta a polgármester ur a lakáj arcú hadsegédnek. Elvégre Aradnak az is elég, ha uralkodó, várományost, ha csak a lakájarcú hadsegéd is képviseli a megye és a vértanúk városának a tisztelgő küldöttsége előtt; az ilyen eljárásnak csak Institoris derék polgármester bácsi — pardon ur — tud örvendeni.

Bizony őszintén bevallom, hogy nem kis szomorúság fogott el a korzón, mikor nem láttam már ott a fess tiszteteket. Milyen szépen is festettek azok a vezérkari tiszték, mi ezekhez a mi harminchármas

pocsolyakerülő tisztjeink, szinte most már meg se látom őket.

Semmi képe sincs még a korzónak, ámbár este 7—8 óra között van elég sétáló közönség, de úgy látszik hogy a korzó legelittebb asszonyai és leányai még nem érkeztek haza. A toalettekben sem láttam semmi feltűnőséget, azt hiszem, még nem is igen készültek el az őszi ruhák, mert még mindenki nyári, könnyen lebbenő ruhában jár.

A multkori írásaimban megígértem, hogy megkritizálóm Visontay tanár festőiskoláját, ezt még most sem tehetem meg, mert még nem teljes a véleményem, de azt már egész őszintén mondhatom, hogy egész más módon fogja fel Visontay az ő hivatását, mint a hogy azt elődei tették. Már ez abból is látszik, hogy a közönség pártolása sem maradt el. Igen sok előkelő leány iratkozott be már a festő iskolába, többek közt Zsindelyke is tudniillik: szerény magam.

Ez a beiratkozás tulajdonképen igen nevezetes eseménynyel van összefüggésben, ugyanis most kaptam az első hosszú ruhát és azzal állítottam be a festő iskolába. Egy reggelen, mikor krónika írásaimat átjavítottam és a kutyanyelveket összezsavarva, a kezemben tartottam, beállított hozzánk Visontay. Én éppen az íróasztalom mellett ültem. Visontay, a nélkül, hogy előadta volna, hogy tulajdonképen miért is jött: elővette kis vázlat könyvét és a mint ott ültem, az íróasztalom mellett lerajzolt. . . És hogy ezt a merényletet miért követte el, azt csak később tudtam meg. Az Alföld szerkesztője ugyanis be akarja Zsindelykét mutatni az olvasóknak, akik semmiképpen sem akarják elhinni, hogy eddig egy rövid szoknyás leány írta a krónikát. Én persze tiltakoztam az ellen, hogy a szerkesztő bemutasson, de hát mit volt tennem mást, bele kellett nyugodni abba, hogy most már a kedves olvasók színről-színre látják azt, akit Zsindelykének hívnak. Az írásaim fölött látható képen, egyébként elég jó sikerült, egy kicsit meg vagyok hatva, de az mit sem tesz. Szerencsétlenségére Visontaynak, mikor lerajzolt, akkor is hosszú ruha volt rajtam. Pedig ő inkább rövid ruhában szeretett volna látni, azért is lepett meg minden bejelentés nélkül. A frizurám se a rendes, most fésült először a frizérnő, meg is botránkozott az anyuskám, mikor a templomból hazajött: hogy olyan rettetes módon adom az előkelő hölgyet.

A templomról eszembe jutnak a költők is, nem a pénz költők, hanem a versfaragók. Endrődi Sándor haragvó kedvében versben leszólta a mi egyik jeles pótánkat: Farkas Ferencet azért, hogy megmerte mondani, hogy a minorita palotába ékelt templom inkább tornyos áruháznak látszik, mint Isten házának. Farkas Ferenc sem volt rest és oda mondogatta Endrődi Parnaszusbeli kollegájának az igazat. Így aztán az ügy be van fejezve. A templom-palota pedig marad az, ami. . .

Makóról elhozta már a színházi reklam szellője az első ígéreti fecskét, a bérletre való felszólításnak nagy hirdetés plakátjait. Ezuttal nem ígér annyit Zilahi. Új tag is van néhány: Fóthi Frida, Bónis Lajos és valami Rába nevű segédszínészecke. Somlait — aki Rábamellett tehetség szempontjából volt óriás — kifogásolta a színügyi-bizottság: vajjon mit tesz majd Rábával? . . . A plakáton ott diszeleg még Kissné Hegyessy Mari neve is, hogy hányszor fog fellépni ez a nagy művésznő az aradi színpadon, azt talán még ő maga sem tudja.

Gonda Lacitól a napokban szinte megijedtem, mert olyan nagyot köszönt a Fehér Kereszt előtt, hogy majd a földet septe a kalapjával. Az arczáról pedig csak úgy lerítt az ígéreti mosoly, amelylyel mindenkit le akar kenyerezni.

Az anyuskám és a tantim egyébként határozottan kijelentették, hogy az egyszer nem hatja meg őket a mindenhez előzékeny Gonda Laczi ígéreti mosolya, szóval nem bérelünk, amit nem egészen helyes —

Zsindelyke.

AZ IGAZSÁGOT KERESEM.

A morgueban tegnap éjjel óta
Két hulla nyugszik csendesen,
Gazdátlanok . . . nem hoz virágot
Egyikök ismerőse sem! . . .

A nő csalódott. Kurta éltét
Hosszú nyomorban élte le;
S a kívül összeállt: az ember
Csak ütleget beszélt vele . . .

És mert éltében boldogságot
És nyugalmat nem talált,
Azért kereste nyugalomnak
Csendes részül a halált . . .

A férfi küzdött türehtelen
S elvesztett éltet, hivatalt;
Mindenütt vesztett, mert a szíve
Mindig igazságot akart!

És hozzá, mert ki őt megérse,
Nem talált olyat lelke sem:
Mehalt. Ajkára odafagyva:
„Az igazságot keresem . . .“

S most itt fekszenek . . . Gyászpompául
A nap vet csak pár sugarat . . .
Közöttük jár szóltan, mogorván
A pénzre éhes szolgahad.

Megrugja őket egyik szolga:
„E két holttest de utba van! . . .“
S erre a két ajk, mintha szólna
Habár mindkettő szóltalan.

A nő szelid, Magdolna arcán
A vád fájó panaszba mén:
„Rugdalj csak engem, a halálba
Úgy is nyugodni vágytam én! . . .“

S mintha a férfi néma ajkán
Vád kelne hosszan, rémesen:
„Rugdalj csak engem, hiszen úgylis
Az igazságot keresem! . . .“

Dobos Károly.

FERENCZ FERDINÁND.

Az „Alfold” fenykepe.

Lippai diadalkapu.

A lippai állomáson színről-szinre láttam a királyi főherceget. Hallottam beszélni és jól megfigyeltem minden mozdulatát . . . És elgondolkoztam: ez hát az az ember, kinek fejét talán nem is sokára az ezeréves szent István korona fogja övezni. Ez az az ember, a kitől már is milliók rettegnek, hogy uralkodása jogtírással fog kezdődni, hogy benne csakis a kamarilla sujtó keze fog működni, hogy nem fogja elismerni az évezredes magyar alkotmányt, hogy csakis az ő hadserege élén — ha arra szükség lesz — fog bejönni Magyarországba rendet csinálni . . . Itt megáll a gondolatom és fájó érzés fogja el szívemet . . . Ebben a pillanatban közvetlen az előttem álló urat szólította meg a főherceg:

— Milyen a termés?

— Elég jó fenséges uram.

— Igazán nagyon szép a fogadtatás, nagyon köszönöm, nagyon örvendek, hogy jöttem itt . . .

A szemébe néztem a főhercegnek, láttam, hogy azok a kifejezésnélküli nagy savószínű szemek, semmi, de semmi mélyebb, szívbéli érzelmet nem árulnak el. Azt a pár szót úgy mondta el a főherceg, mintha egy papagáj vagy automata alkotmány szólt volna belőle . . .

Az arc pedig, melyen az egészséges pirosság kellemes benyomást keltett a szemlélőre — egyforma maradt mindvégig: semmi, semmi sem mutatja azon, hogy az elhangzott beszédnek valami köze volna a szív, a lélek, vagy az agy sugalmához. Az egészségtől duzzadó arc mindvégig egyforma maradt, pedig vagy 10—12 embert szólított meg Ferenc Ferdinánd. Mikor aztán látta, hogy körülbelül mindenkit megszólított, akit arra érdemesnek talált, katonás tisztelettel a coupéba szállt és pár pillanatig az ablakból nézte azt a szép pavillont, melyet Temesmegye a király fogadására készítettett a pernonon, a hova a főherceg a lábát se tette be. A milyen ragyogó napsugaras reggel volt, olyan szürke kietlen volt a hangulat, mely hideg, dermesztő szélként vonult át a publikumon.

Talán észre se vette a főherceg, hogy alig, alig hangzott itt-ott egy éljen, ugy a megérkezés, mint a távozás ideje alatt.

Pedig Ferenc Ferdinándot igen jól beoktatták, hogy mit kell tennie és hogy, hogy viselkedjék a magyarral szemben. Valószínűleg nehezebbre is esett a magyar beszéd, de hát megkellett tenni, mert azt ők — az uralkodó ház — jól tudják, hogy nincs minden rendjében Magyarországon, hogy a magyar bagázsval az egyszer türelemmel és elnézéssel kell bánni, mert különben meggyűlik a bajuk velük.

Éppen azokat a magyar szavakat használja a trónörökös, amit a király szokott: nagyon örvendek, nagyon szép, nagyon köszönöm stb. Ebből is látszik, hogy a király mennyire beoktatta az ő utódát. És azért a gyakorlatok egész ideje alatt bizony nagyon hüvös volt a hangulat a király személysítőjével szemben.

Nagyon természetes, hogy a környezetben a mindenkor híres magyaros jobbagyi alázatosság ezuttal is fényesen megnyilatkozott. A lippai állomáson például Molnár temesvári főispán még németül is felelt a trónörökösnek mikor az valamit magyarul kérdezett tőle.

Mikor pedig Zselénszky kastélyában volt a fogadtatás, — hogy ott a kevés számú környezetben feltűnt egy szürke ruhába öltözött ur aki ujságíró volt és a ki aztán mikor vége volt a fogadtatásnak eltűnt a kastély udvarából: az ügybuzgó temesi főispán megbotrákozva vonta kérdőre a rendőr felügyelőt, hogy a közegei hogy merészelték egy a fényes környezetben nem illő embert oda ereszteni, a ki még ő fenségének is feltűnt.

Talán csak nem ijedt meg Ferenc Ferdinánd: hiszen a magyar embertől még akkor sem kell félni, ha frak nélkül kerül a leendő uralkodó elé. Ezt tudnia kell Molnár főispánnak is.

Hogy hiába való volt az a rettenetes ügybuzgalom a főispán és a rendőr-felügyelő részéről, azt a trónörökös közömbös arcáról eléggé le lehetett olvasni.

Mindegy az Ferenc Ferdinándnak, hogy milyen módon viselkedik vele a magyar. Gyermekek kora óta belé oltották azt a véleményt, hogy a magyar egy közönséges rebellis faj, a melylyel csak ebrudal kell elbánni.

Hogy most az egyszer ugy szólván előzékenek látszó nyájassággal közeledett a magyarokhoz, azt mindenestre kénytelen kelletlen tette. Mert az uralkodó, az ő atyai nagybátyja a lelkére kötötte, hogy alkalmazkodjék a magyarhoz. Ezt meg is tette a főherceg, de leritt az arcáról az a végtelen unalom, az a végtelen semmibe vevés, az a borzasztó előítélet amit ő a magyarok iránt érez.

Hogy a legfelsőbb katonai parancsnak teljesen megfelelt Ferenc Ferdinánd, az kétségtelen. De hogy a mit jószántából a magyarok iránti való szives érzelméből tehetett volna, azt teljesen mellőzte: ez éles világitásba helyezi az ő osztrák-német szellemben nevelt lelkivilágát . . .

Pedig hát milyen jó esett volna a magyar szívnak, ha az aradi állomáson a 10—15 percnyi idő alatt, e történelmi nevezetes helyen nem a lakájarcu hadsegédét küldi ki az alázatosan üdvözlő urakhoz — a kik közt melleleg megjegyezve magyar méltóságos ur is volt. De hát mit törődött a trónörökös azal, hogy egy magyar méltóságos ur üdvözlését, egy vármegye, egy szabad kir. város tisztelgését nem illik egy egyszerű sorhajó hadnagygyal fogadtatni.

De hát hiába való az elkeseredés, hiába való minden, mert Ferenc Ferdinánd Magyarország jövődő királya nem tehet másként. Az évszázados tradíció tiltja azt, hogy a Habsburgok leereszkedjenek a magyarhoz, hogy a magyarok dicsőséges történelmét elősmerjék és hogy a magyarban ne az ellenségüket lássák . . . És talán igazuk is van a Habsburgoknak, hogy ilyen rémlátományaik vannak. Pedig hát 377 év óta elég bő alkalmuk nyílt a Habsburgoknak arra, hogy a magyart jobban megismerhessék. Teljesen az ő hibájuk az, ha félre ismernek bennünket. Mert hát az uralkodóház miért nem annyira magyar, mint a mennyire osztrák: ez az a mi fáj a magyarnak, és ez az ami a mostani éles ellentétet megteremtette.

A ki látta Ferenc Ferdinándot a lippai hadgyakorlatok alatt, hogy milyen korrektül képviselte a király személyét, az kétségbeesítő módon tapasztalhatta és elgondolhatta magában, hogy a trónörökös: ha a sors kezébe adja Isten kegyelméből (?) a hatalmat, milyen korrektül és hűségesen fogja Ausztria és a Habsburg Lotharingiai háznak az évszázados magyar sanyargatásait folytatni. Ez az a mitől annyira fél és irtózik a magyar, és valószínűleg azért is részesült oly hüvös fogadtatásban a trónörökös.

Liptófalvi István.

A DAL MEZEJÉRŐLI

— Temesvári orsz. dalünnep alkalmából. —

Hol terem a magyar nótá? Tudjátok
Kik mindig a dalmezejét járjátok!
A madár is dallal kel és pihen el:
Egy-egy daltól könnyebbé lesz a kebel.

Ahol a bus árvalány-haj megterem,
Ott születik a dal és a szerelem
Végig hangzik nem egy, de tíz határon,
„Télen nyáron pusztán az én lakásom“.

Holdvilágos csendes este — éjfélig
Tilinkó-szó jó a falu végéig
Elhossa a langy szellő, a fuvalom:
„Kék szemekben lakik a menny angyalom“.

Csikós bojtár ha esalódik a lányba
Belekezd a tilinkón egy nótába,
S küldi a hirt a hűtelen esalfának
„Beszegődtem Tarnócára bojtárnak“ . . .

Csipkerózsát poros uton utfelen
Tisza harmat csókolgatja éjjelen
A hírével az utmente lesz tele:
„Harmatos a csipke rózsá levele“.

Szegény legényt ha epeszi a bánat
Szívsebére dalban vigaszt találhat
Gazdag urfi — is esalódik — hiába
„Kétszer nyílik az akáca virága“ . . .

Ha egy leányt boldogít a szerelem
S bokrétát köt a harmatos reggelen
Büszkén, dallban tudatja a világgal
„Tele van a kis ablakom virággal“ . . .

Ha esalódik szerelmében a szíve
Ekkor is csak a dal marad a híve
Dallba mondja el bánatát szünetlen
„Bura-bura, bubánatra születtem“ . . .

— Mit mondjam én, ti tudjátok legjobban.
Szívetek egy jó nótára megdobban.
Ajkatok meg visszazengi oly szépen
„Hej de fényes csillag ragyog az égen“ . . .

Zengjen hát az ajkatokon fel a dal
A versenyben kísérvén a diadal,
Magyar dallnak a világon nincs párja
Neve, hira a világot bejárja . . .

Baka Elek.

VÁLJUNK EL.

(Egy elegáns ebédelőben a terített asztal-
nál ül Havenel ur és neje két gyermekével!
Toto, a fiu, nyolc éves, Lili, a leány, még
alig hat éves.

Ebéd közben a házaspár civakodott egy-
mással. Egy pillanatra abbahagyták a civa-
kodást, mikor a eseléd bejött a tányérokért,
de újra kezdik ismét, amint a eseléd kimegy!)

Havenel ur az (asztalkendőt összegyűrve): Hát elha-
tározta?

Havenelné (a borospalack dugóját nyomkodva): Szi-
lárdul elhatároztam!

Havenel: El akar menni arra a bálra?

Havenelné: Mindenesetre . . . ugyse sok szórako-
zásban van részem.

Havenel: S ha megtiltom, hogy elmenjen?

Hevenelné: Akkor én erre azt mondanám, hogy ön
zsarnok, hogy én itt ezt az életet már meguntam . . .
hogy már nagyon jól laktam mindennel!

Havenel: Hát még én! . . . Érti. én is! Szeren-
csére ezen könnyen lehet segíteni.

Havenelné: Ugyan mondja meg, hogyan! . . . O,
értem önt, tudom, hogy önnek már régóta mi a célja . . .
Különbön igaza van, mi nem élhetünk tovább is együtt.

Havenel: Nos, elválnék . . . Látom, hogy már ön
is gondolt rá s ennek igazán örülök. Válgunk el azonnal,
ha úgy tetszik.

Havenelné: Igen válgunk el . . . Jobb ha minél
előbb véget vetünk a dolognak.

Havenel: Nagyszerű! . . . Azonnal megyek az ügy-
védemhez! (Fölkel).

Havenelné: (felugrik): Én pedig az enyémhez!

(Mind a ketten elmennek, — egyik jobb-
ra, a másik balra s beesapják maguk után az
ajtót.

Toto és Lili egyedül marad. Az imént leját-
szódott jelenet hevessége annyira megijesz-
tette őket, hogy egy pillanatra némák marad-
nak. Végre meg mer szólalni a kis Toto, de
egész csöndesen.

Toto: Láttad Lili? A papa nagyon haragszik; olyan
dühösen beszélt!

Lili: Igen, igen . . . Megszidta a mamát.

Toto: A mama meg a papát szidta. Arról megfe-
ledkeztek, hogy a esemegéből nekünk is adjanak, pedig
én nagyon szerettem volna azt a piros almát megenni,
ami legfelül volt, de nem mertem elkérni.

Lili: (meggyőződéssel): Nem is lett volna jó, mert
talán meg is vertek volna bennünket.

Toto: Most magunk vagyunk. Mama egészen meg-
feledkezett az én leckémről is; ne játszszunk?

Lili: O igen, de mit?

Toto? Játszszunk postakocsit. Befogunk két széket
ló helyett s te hercegnő leszel, én meg kocsis. Elviszlek
olyan gyorsan mint a szél, mindenhova ahova csak akarsz.

Lili: O nem ez épen nem mulatságos dolog. Jobban
szeretnék menyasszonyt játszani s te lennél a vőlegényem.

Képzeld, hogy most éppen a templomból jövünk, megte-
ritjük az asztalt és aztán fogadjuk a vendégeket.

Toto: De hiszen tegnap is ezt játszottuk: ez már
nagyon unalmas. Játsszunk valami mást.

Lili: Ugyan mit?

Toto: Még nem tudom mit, de majd csak eszembe
jut valami.

(Csönd. Lili a zsebkendőjével játszik.

Toto az orrát piszkálja, amit mindig meg szo-
kott tenni, ha az esztét nagyon meg akarja
eröltetni.)

Toto: Megvan! Egész új játék lesz. Ha neked ugy
tetszik, mindjárt megpróbálhatjuk.

Lili (kétkedve): Új játék? . . . Hogy hívják?

Toto: Játsszunk elválást, mint az imént a papa meg
a mama.

Lili: Elválást? . . . Jó, nem bánom. De hogyan kell
azt játszani?

Toto: Hiszen tudod! Először is veszeksziünk; te
gorombáskodol velem, én meg teveled.

Lili (félénken): De talán csak nem kell vere-
kedni is?

Toto: Ugyan hegy jut ez az eszedbe. A papák
meg a mamák sokkal nagyobbak, hogysem verekednének!
(Félnék az asztalhoz, a szüleik helyére.)

Toto (kiabálva): Hát elhatározta? . . . Hát el akar
menni abba a bálba?

Lili: Igen, táncolni akarok, na! . . . Sokat akarok
táncolni!

Toto: De én nem akarom, hogy táncoljon! Legelő-
ször is én vagyok itt az ur! Én parancsolok, mert én
vagyok a férfi!

Lili: Ezzel azonban én igazán nem törődöm!

Toto: Szégyelje magát!

Lili: Ön rossz ember!

Toto: Már jóllaktam ezzel az étellel . . . Szerenesére
ezen könnyű segíteni. Ott a válasz! El fogunk válni!

Lili (a székről leszállva): Nagyon helyes! Megyek
azonnal az ügyvédemhez.

Toto: Én is az enyémmé!

Lili: Fogadni mernék, hogy én e'öbbs ott leszek.

Toto: Ó nem, én leszek ott előbb.

Lili: Én baba-fogaton megyek

Toto: Én pedig felülök a lovamra . . . Hopp, hopp,
hopp . . . Mindjárt utólérek!

Lili: Akkor megütöm a lovadat!

Toto: Én pedig felfordítom a kocsidat, — így ni . . .
no látod!

(Felfordítja a kocsit: Lili kiesik belőle s az asztal
lábához vágódik)

Lili (sírva): Megütöttél . . . Látod, mindjárt vérzik.
Nem mondtad, hogy nem fogsz megverni?!

Toto: Nem szándékosan tettem . . . Nem akarsz már
játszani?

Lili (duzzogva): Nem!

Toto (hizelegve): Milyen kár! Ezentul pedig már

egészen jól mulattunk volna . . . Most következik a
legérdekesebb . . . a válasz. Én tudom, hogyan kell el-
válni.

Lili (kiváncsian): Hogyan?

Toto: No, az ember eloszt mindent, amije van.
Mindent megféleznék.

Lili: Te ide adod nekem a te pergő csigádat,
ugy-e?

Toto: Igen, s elveszem tőled a kis legyeződet.

Lili: Én meg a te márvány-golyócskáidat.

Toto: Elveszem tőled a porcellán-konyhaedényeket,
a szép skatulyával együtt.

Lili (örömben tapsol és ugrál): Enyém lesz a ka-
tonaruhád, s markotányosnét játszom.

Toto: Elveszem a babádat, Louisetten.

Lili (egyszerre elkomolyodik): Ó nem, a babámat
nem adom oda.

Toto: Miért nem? Ha elválunk, akkor épúgy az
enyém, mint a tied.

Lili: Nem adom oda a babámat.

Toto: Akkor ez esalás! Látod én semmit sem tar-
tok meg, nézd, még a ködfátyol képeket is odaadom, még
a dobot is, és . . .

Lili (makaesul): Az én Louisettemet azért még sem
adom oda.

Toto: Ugyan Lili, miért nem adod ide?

Lili: Mert ő az én leányom, . . . és én vagyok az
anyja.

Toto: De én meg az apja vagyok! Jobban tudnék
rá vigyázni, mint te. Tudod, a minap is én védtem meg,
amikor a nagy kutya meg akarta harapni.

Lili: Igen, igen megvédelmezted, de a kis Louisetten
azért mégse tudod oly gyöngéden ölelgetni és csókolgatni
mint én. S aztán minden este én szoktam lefektetni: el
se tudna aludni és egész éjjel sírna, ha nem látná, hogy
ott vagyok mellette.

Toto: Igen, de én férfi vagyok; sok, nagyon sok
pénzt fogok keresni és szép ruhákat veszek neki.

Lili: Louissette jobban szereti a mamuskáját, mint
a szép ruhákat.

Toto: (a lábával topantva): De én elviszem a te
Louissettedet és mivel elválunk: jogom is van hozzá!

Lili: (kiveszi a kis bölesből a bábút, a szívéhez
szorítja): Nem, — nem fogod elvinni!

Toto: No jó, akkor elviszem erővel.

Lili: Nem . . . nem! . . . Még akkor se, ha
megversz, vagy ha megkarmolod is az areomat?

(Toto megrázza és megesisipi Lilit s ela-
karja venni tőle a bábút! de Lili ellenáll s
rémülten sikoltoz. Kinyílnak a szomszédba ve-
zető ajtók s bejön Havenel sápadtán és Havenel-
né, kísért szemekkel.)

Havenelné (a gyermekekhez): Mi az? Megvertétek
egymást?

Havenel: Lili, miért sírsz? . . . Hát te, Toto? (Mind
a ketőt a térdére ülteti.)

AZ „ALFÖLD“ SZÉPSÉGROVATA.

Beles Flóra.

Kossak fényképe.

Lili (zokogva): Toto elakarta venni a babámat, a Louisttet . . .

Toto: Jogom volt hozzá! Elváltunk . . . és ugy-e papa, ha az ember elvállik, akkor mindent megfelel, még a babákat is.

Lili: A babákat nem lehet megfelelni! a babák a mamánál maradnak.

Toto: Meg a papájuknál; s ha ketten vannak akkor a papa az egyiket veszi el, a mama meg a másikat.

Lili: De nekem csak egy van!

Toto: (egy kicsit gondolkozik): No, akkor ketté kell vágni!

Lili: O nem, ez fájna az én szegény Louissetemnek. Inkább nem válok el; utálatos játék ez a válás! Ugy fáj a babáknak!

(Havenel és Havenelné egymásra tekint: megértették egymást. A két gyermeket Havenel a keblére szoritja s csókolgatja a fejcsékéjüket. Havenelnél a férje vállára hajtja a fejét s a fülébe sugja:

— Utálatos játék ez a válás!

Havenel (Totora és Lilire tekint): Igen s ugy fájna a babáknak . . .!

Az „Alföld“ előfizetési ára:

1/4 évre	2 kor.	50 fill.
1/2 „	5 „	— „
egész évre	10 „	— „

Az „ALFÖLD“ kiadóhivatala.

SZERELEM.

Ha átvirrasztok hosszú éjeket,
Égő aggyal nehéz gondok között
S mint vas bilincs szoritja mellemet,
Mely keblembe lakóul költözött,
A vágy egy drága kincs után:
Ne kérde senki mi bajom van,
Hisz' oly jó, így magamra hagyva,
Édes keserves bánatomban.

Csendes az éj, nyugszik a külvilág,
Magam vagyok csak ébren egyedül;
Magam virasztok, mint éji virág.
Mint a sötétség, mely kün elterül.
Néhány eltévedt csillag bágyadt fénye,
Sugárzik be hozzám az ablakon
S én azt a néhány sugárt nézve —
Az óra ketyegését hallgatom.

A halovány fény s az egyhangú nesz
Egy új csodás világba elvezet,
S az agy erőlködése kárba vesz;
Már nem gondolkozom, csak — érzek.
Az ész megáll, munkára kél a szív,
És lángra gyul bennem az érzelem,
Forró vérem a boldogságra hív,
A mindenség forog, forog táncol velem.
Idegem, minden szála megfeszül,
Hogy szinte százfelé szakad,
Lázás vihar kél keblemen belül
S ledönti az avult korlátokat.

Ki hallgat most az ész parancsszavára,
Mikor a szív követeli jogát?!

A hit, az erkölcs — e két ócska vára
A nyárspolgárnak — lesz-e gát,
Ha fellobog a szenvedélynek lángja,
A szerelem föllép a várfalára?

A szerelem édes bájos virága,
Nytotta meg előttem kapuit,
Melynek örökszép paradicsomába
A virág minden percben újra nyit:
A szerelem, melynek csak egy lehétől
Édenné lesz a sivár pusztaság,
Mely, kit megihlet annak kebeléből
Boldogság napja ontja sugarát.

A szerelemnek diszes templomában,
Ártatlanság a bűn, a vétek is;
Az élet bősüült vad forogatagában,
Óriási hatalma biztos révbe visz:

Gyötörjön bár ezernyi fájdalom,
Nem üthet még az sebet keblemen :
Még álmaimban is őrt áll azon,
A boldogító, örök szerelem.

A vágyamnak drága kincs,
Te ragyogó eszmény alak :
Jer hozzám bár csak álmaimban,
Mindegy nekem csak birjalak.
Enyémnek tudva ez az álom
A valóságnál százszor többet ér,
Ha képed benne föltalálom
Kárpótól minden szenvedésemér.
Legyen az élet bármily kéjteli,
Lelkem boldogságát benn nem lel,
Ha éreznem kell fájón, szüntelen,
Hogy kedves lényed nincsen énvelem,
S legyek szegény bár, — koldus megvetett,
Ki szánalomból kap csak életet,
A gyalázatnak, megvetésnek,
Nyomornak, kínnak, szenvedésnek
Tövisei ékítsék homlokom
Türelmes megadással hordozom :
Ha tudom, hogy a te szellemkezed
Kísér mindenüvé el engemet.

Kinzó sovárgás te utánad
Teszi édessé életem
Mert ez a vágy a kín, a bánat
Mind, mind oly kedves énnekem.
Gyatrán, lázban remegve, félek :
Óh ha az édes szenvedések,
Eltalálnának mulni tőlem,
Mi lenne akkor énbőlőlem ?
E hű kísézőket az életen
Én többé már nem nélkülözhetem.
Mig távol vagy, gyötör a gond azért,
A magamévá miként tegyelek ?
Ha enyém lész kerül a nyugalom,
Mert hátha téged elveszítelek.

Óh jöjj el hozzám fényes idálom,
Hisz jöttödett nem magamért kívánom.
Vágytól remegve, lásd kezét
Miljó rabszolga nyujtja feléd,
Kiket a tőke vad ostorcsapása,
Naponta vérbe fagyva hagy.
E millióknak egyetlen reménye :
Népek szabadsága te vagy ! Csizmadia Sándor.

SAISON.

DÁKÓ GERMÁNOK.

Arad, augusztus 12.

Kedves Honisch !

Az uram összeszedte minden szellemességét és az aradi oláhokat rövidesen *dákó germánok* névezte el, megjegyezve, hogy ezen elnevezés egy egész vezércikket pótol.

Hát én az uram mondását ezennel a tollam hegyére veszem és iparkodom a Trib. Popo. című ujság hazaárulását kellő világításba helyezni.

Nagyon rosszul tette az, aki az oláh ujság német nyelvű kínálkozását hazaárulásnak nevezte el. Mert ez az ujság csak egy programot valósít meg, mely program már régen ott diszlett az ujság lobogóján. A Tribuna már régtől fogva adogatja el a hazát, bár nem hiszem, hogy akadt volna vevője. Olyan rossz bőrből vagyunk mi szegény magyarok, hogy nem kellünk már az ördögnek se. Az osztráknak is baj vagyunk a nyakán, más népek se nagyon kellenék, mert fenemód magyarok vagyunk. Nem szeretjük a gazdákat. Olyan kutyának tekint beünket minden nemzet, mely szívesebben az inába kóstól új gazdájának.

Bocsánatát és szíves elnézését kérem, tisztelt ügyészség, hogy közel járok a politikához, holott kedves Honisch uramnak nem telt pénze a kaucióra, melynek fedezete mellett szabad a politika. Ámde én a következő furfangos módon fogom önt, tisztelt ügyész ur, kijátszani. Én ugyanis szükségét érzem annak, hogy nyilvánosan is megvitattassék, vajjon tényleg szerencsétlen-e az az anya, kinek fia csizmadia.

A midőn ezt a mottót biggyeszttem jelen cikkem elébe, kijelentem, hogy ezt a fontos közgazdasági kérdést, mely távol áll a politikától, szélesebb alapon akarom tárgyalni.

Véleményem szerint a Trib. Popo. eszmiadiát fogott a trónörökösben. (Itt a csizmadia.) S fiam boldogságára mondom, hogy a trónörökös tudja, hogy van Trib. Popo. a világon. (Itt a boldogtalan anya !)

Miután így kellően vértettem magamat az ügyészség mindennemű kíváncsisága ellen folytatom.

A Trib. Popo. eszmiadiája ugyanis édes keveset törődik avval, hogy itt Aradon néhány oláh ember a nyelvet nyujtja a trónörökös legfelségesebb eszimatálpa felé.

Szeretreméltó oláh testvéreink könybe lábadt szemekkel tekintenek végig a *K. U. K. Her* zátonyra jutott hajóján. A dákö osztrákok nem egy szer, de következetesen adnak kifejezést annak, hogy a magyar királyt nem ismeri, de ismer osztrák csá-

szárt, hát akkor mért kell most felfedezni a hazaárulást?

Akik nem akarnak magyarul beszélni, mikor tudnak, akik nyiltan is bevallják, hogy utálják a magyart, ezek honfiak? Nem, hazaárulók voltak azok kezdettől fogva, s most csak erősebben leszállították a haza árát, hogy könnyebben tudjanak rajta.

Az oláhok a németben keresnek szövetségest ellenünk. A német kultuszt majmolják, s az osztrák császárt szolgálják. A kerülosi oláh szivesebben tanul németül, mint magyarul, pedig ötnél tovább olvasni nem tud, s nem nehéz vele elhiteni, hogy az embereket a golya hozza a világra. Mégis elébe helyezi a magyar nyelvnek a németet. Hogy miért az Isten a megmondhatója. Talán a világ terített asztalán a magyar az olaj, az oláh a víz.

A herkulesz-fürdői teraszon az oláhországi bojár franciául beszél s az aradi korzón németül gagyog az idevaló oláh.

A német írókat ismeri, s a zongoráján Alois Kutschera a házi isten. Schakespeare az semmi, de Schiller fordításban tudomást vesz róla s egy rangba helyezi Kotzebue-val.

S hogy van mégis, hogy ezt a csunyán hizelkedő népet mégse veszik komolyan? Onnan, hogy a majmokat a német is csak ketrecben szereti látni, de az asztalánál meg nem tűri.

Egyébként, hogy következetes legyenek, kijelentem, hogy az oláh emberek, mind igen jó férjek, derék családapák s ha lányom volna, szívesen adnám olához feleségül.

Bocsásson meg kedves Honisch, ha becses lapja csendes vizeit nemzeti agitációval zavartam fel, de szükségesnek találtam bebizonyítani, hogy boldogtalan az az anya, akinek fia csizmadia.

Jó napot:

EVELINE.

U. i. Igaz-e, hogy Almási Lola vivó órákra jár Maione Vincénzóhoz?

BUDAPESTI ÉLET.

Csendesen köszöntött be az őszi idény. A fővárosi élet rémkronikás lapjait mi sem gazdagította az elmúlt héten. Még áll a vasuti összekötő hid, már nem ég a párisi nagy áruház és nem világítják be az éjszakát — a politikai világ álmos vulkánjai.

Csend van, néma esend.

A rézkürtök és nagydobok pihennek a berekelt rikkancsokkal egyetemben, akik, hála az égnek, nem kiabálják már tele a békés polgárok fülét az utolsó

szencziós hírrel, hogy: Budapesten 24 óra óta nem volt tűz.

De égető szükség is van már a békés munkálkodásra, mert az elmúlt hét eseményei nagyon feltűzték ezt a szegény ex-lex-es országot.

Kormány nélkül dőcög az ország szekere.

A küzdelemben kifáradt nép hiába kiálltja III. Richard szavaival: egy országot egy loért, illetve miniszterelnökért, csak nem akad miniszterelnök, aki kihuzza ezt a kátyuba jutott szekeret a függetlenségi eszmék himes mezejére.

Pedig gyülekeznek már a vészes felhők, melyek nemsokára elborítják vagy kiragadják ezt az ezeréves harcok által megviselt szekeret.

A függetlenségi tábor minden hidat felégetett maga után; a jelszó tehát csak e kettő lehet már: mindent nyerni, vagy mindent veszteni.

Él szívünkben a remény, hogy a magyarok istene meghallgatja hü magyar népe esdő szózatát és megadja a szegény multért megbűnhődött népnek azt a szebb s boldogabb jövőndöt.

De legörditem a függönyt a politikai élet szinpadára és elvezetem kedves olvasóimat, illetve bájos olvasónőimet a színházi kulisszák világába.

Megjöttek a nemzet csalogányai! Az aranyifjuság zajongva veszi körül operettesillagait és nagyban dicséri kedvenceit, mint cigány a lovát, hogy melyik különb a talpán, a Klári vagy a Sári . . .

Kinek a pap, kinek a papné mondják sokan, nekem a lánya, mondom én, mert a magyarszínház-beli kis drótostót leány, — keresztneve Lenke — se marad ám a többi csillag mögött. Ő, — bocsánat a többinek — a legfiatalabb és ez az oka, hogy az öregek, no de a fiatalok is annyira rajonganak érte.

Nemsokára megnyílik a főváros hatodik közsínháza is, mely — tekintve, hogy a király utcában van, — Király színház névvel és Fedák Sárival, illetve az aranyvirág című operettel indul meghódítani az operettekért rajongó fővárost.

A népszínház „aranyosa” pedig — azalatt míg csillagtársa az aranyvirág kupléit fogja táncolni illetve énekelni, — Rostand „Sasfiók” című drámájának főférfi szerepében próbálja majd kedves személyét még kedvesebbé tenni.

Operett primadonna nadrágos drámai szerepben! Nem rossz, különösen ha a műértő közönség elfogadja ez izetlen próbálkozást.

Ha így haladunk, nemsokára Jászai Mari járja a cace-walke-t és Küry Klára játszsza végig Elektrát. A vígszínház is halad a maga útján.

Uj bohózata „a korbács” sem különb a teknősbéka és Osztrigás Miciknél.

Ez az oka, hogy az erkölseiben megromlott közönség tömegesen rohan végignézni e legujabb szellemtelenséget, amiért méltán megérdemelnék — a darab címét.

Az egyetlen Nemzeti színház, amely hű maradt Thália hagyományaihoz.

Itt — bár szintén énekelnek, — mégis dicséretes dolgot művelnek, mert sorra adják a halhatatlanok örökbecsű műveit. Az igaz, hogy csak a halhatatlanokért, mert élő ember nagy ritkán jut itt szóhoz, mivel a szép országban még mai napig sem döntöttek meg a szabályt, hogy: halála előtt senki sem lehet jó drámaíró.

No de ez a legkisebb baj.

Ez azért ne kedvetlenitse el a m. t. drámaíró urakat.

Legyenek nyugodtan, mert hisz' egyszer csak meglátják még remekműveiket, ha nem itt e földön, ugy ott — ama szebb hazában.

Holló.

EGY LEÁNY TÖRTÉNETE.

Regény egy kötetben. Irta Liptófalvi István.

Akárhogy is vesszük, az elbeszélő prózának, így a regénynek is, ma már lejár az ideje. A való vagy költött történetet szivesebben hallgatjuk és nézzük a színpadról, mintsem a könyvből olvassuk, mert ez így könnyebb: nem rontjuk szemeinket az apróra nyomott betűk olvasásával, nem nyújtjuk az időt a mű végig lapozása közt avval, hogy majd ezen, majd azon munkánk közbejötté miatt megszakítjuk és csak aztán folytatjuk az olvasást; míg ellenben a színpad pár óra alatt pörgeti le szemeink előtt még a leghosszabb történetet is. Hozzátehetjük azt is, hogy e történet rendszeren zamatosabb is, a modern fölfogások szerint, mivel itt a betűk maguk a színészek, a kik pedig még a legholtabb betűt is életre tudják kelteni s ha lehet, a már meglevő ledér gondolatokat megtoldják egy párral, csakhogy mulasson a közönség. Ez kell a magyarnak!

Egy szóval elbeszélő irodalmunkat majdnem a dráma, avagy jobban mondva, a ballettáncsal s jelentős szavakkal rendelkező vödüll vagy pedig operett nyelte el. Nem csoda tehát, hogy ilyenképen e műfaj pangás a miatt alig akad egy-egy írónk, a kinek kedve volna úgy szólván, jelen minták nélkül az elbeszéléshez fogni.

Aki pedig hozzányul egy ilyennek a megalkotásához, az dicséretet érdemel, mert szándéka tiszta, mivel a családi élet mulatóját megint a régi álláspontra akarja helyezni s általa a családot az édes tűzhely köré vonni, ahol a nagymama olvassa vagy elbeszéli a szebbnél-szebb meséket.

Az ilyen írónak vagy a régieket kell követnie s akkor nem érdekes, mert elmaradt: ugyanis mást kíván a mai kor egy regény előadásában, mint néhány évtizeddel ezelőtt; vagy pedig eredetinek kell lennie,

s akkor bár mint kezdő hibába is eshetik, mégis érdekes. Ilyen az a mű is, melyet tollunkra veszünk.

A szerző nem a költői eszményítés hive, mely a rutban is a szépet keresi és festi s ezáltal csalóka színben tünteti föl, hanem magát a való életet állítja elének, hogy ha nem ismerjük még eléggé, pillantsunk bele s a magunk szemével lássuk, mennyi szenny lakozik benne. A könyv legelején azon axiómával kezd meg az előadást, hogy az embereket nem rendíti meg a mások szerencsétlensége, legfeljebb felkölti a figyelmüket s pompás pletyka falatot nyújt nekik, sőt még az is megtörténik, hogy a szerencsétlenséget a szenvedőnek róják fel bűnéül, még ha teljesen ártatlan is.

A regény menete a következő: Egy fél nyomorék fényképész a legnagyobb inség közepette elveszti feleségét, két gyermekének édes anyját, a ki halálos ágyán is férjének a szívére kötötte kis leánya s fia nevelését. Garamkéry, a férj, felesége halála után, a ki egy lutheránus pap leánya volt, gyermekeit bizonyos susztercsaládra bízván, messzi földekre ment önmagának meg gyermekeinek is a mindennapi kenyerét megkeresni.

A gyermekek csak sinylódtek, több verést, mint ételt kaptak; különösen akkor lett elviselhetetlenné a sorsuk, a mikor atyjuk rengeteg sok nagy szerencsétlensége miatt nem küldhetett pénzt eltartásukra. A szállásadó, egy részeges izgága ember s felesége, az undoklelkű és testü mosóné hamar segítettek a dolgon: a kis fiút a szegények házába küldték, a leányt meg a mosóteknőhöz állították. Evék multával sem szünik a keserü kenyér, mert a fiú, bár a helybeli plébános pártfogása következtében középiskolába is jár, még sem képes hügán segíteni, akin pedig kimondhatatlan testvéri szeretettel csüng. S a dolog kétszeresen fáj a jó fivérnek, mert attól tart, hogy a már hajadonná váló nővére esetleg a bűn fertőjébe süllyed. Mire bevégzi középiskoláit, a véletlen elébe juttatja atyját. A család összetömrül s szegényen bár, de a viszontlátás miatt boldogan él. Az ármánykodást csak a mostoha okozta, kit atyjuk épen leánya vezetéséért s neveléséért vett el feleségül. A fiúról nem kellett gondoskodni, mert orvostanhallgató léte nemcsak magának teremtette meg a napi szükségleteit, hanem keresetéből még családjának is juttatott. Ennek az lett a következménye, hogy a leány, Paula, nevelőnőnek ment el, a mely állásban mintegy két évig maradt. Majd a postamesternői állásra akart készülni; de hiába, mert fölmondván a helyét, megtudta, hogy pénz nélkül nem teheti ezt. Mit tegyen, mit nem, világnak indul, hogy sehogyse legyen terhére a bátyjának, a ki majdnem kétségbeesett. Atyja nem tudni hová tűnt el, szeretett huga pedig, úgy látszik, érzékeny lelke miatt elpusztította magát: nem akar többet szenvedni.

Igen, a halál megjött azért a szófogadatlanságért, melyet bátyjával szemben elkövetett akkor, mikor segítségét megvetette s elbujdosott. A rózsás arczu nő egy gonosz asszony hálójába jutott, ahonnan csak öngyilkossági kísérlet folytán kerülhetett ki a kórházba, majd pedig nagy idő múlva vissza a bátyjához, aki orvos már ekkor. Időközben a teljesen romlatlan lelkü s gyönyörű szőke nő jegyest is kap, egy gazdag földbirtokost, aki egy erős megpróbáltatás (a leánynak másodszori öngyilkossága) után, bár egy s más dolgot sejtett is a leányról, ártatlan lelke miatt feleségül akarta venni. Azonban ez az esküvő napján jegyese öcsésében fölismerete a meggyalázóját, a ki teljes vesztét is okozta. A nő megmérgezi magát, mintsem szándéktalan büne a világra kerüljön.

A történet valószínű, mert igaz, hogy a mai életben hiába akarja valaki kerülni a bünt, a cudar gonoszság belé taszítja, így megdől a régibb esztétikusok nézete, hogy csak a bűn kíván büntetést: az élet az ellenkezőt mutatja, az ártatlanság, sőt az igazság is pusztul a gonoszság befolyása s hatalma alatt.

Kifogásunk nem a mese megalkotása és szövése, mint inkább az előadása ellen irányul. Ez azonban menthető bírálatunk elején mondottakkal.

Igazán a teljes dicséretet érdemelte volna meg ez a mű, ha előadásában nem a színpadra való gyors lefolyás s kalandokat kereső jelenetek, hanem lassu, szemlélődő, világképet nyújtó s lélektanilag megokolt események nyilvánulnak.

Benevolus.

IRODALOM.

A magyar helyesírás rendszere. Hogy *dr. Hunyady József* nem hiába való munkát végzett a magyar helyesírás rendszerének az összeállításával, azt eléggé bizonyítja az, hogy feltűnően rövid idő alatt most hagyta el a sajtót a második bővített és átdolgozott kiadás.

A második kiadás már azért is teljesebb, mert a szerző, a kétes írásműveket és a gyakrabban használt idegen kifejezéseket is a füzetbe vette.

Hogy úgy iskolai és magánhasználatra mennyire megfelel ez a vaskos füzet, arról bár ki is meggyőződhetik. *Dr. Hunyady József* fáradtságos és ügybuzgó munkásságáért elismerést és dicséretet érdemel.

A csinos kivitellű helyesírási zsebkönyvet *Ingus I. és fia* adta ki; az ára: 20 fillér.

DIÁK-KISASSZONY.

Monolog.

Írta: **Bartóky Mária.**

Leány-szoba.

(Nyári utcai toalettben, fáradtan, kedvetlenül jön be.)

Már hiába is ez a sok bucsuvizittelés, én nem megyek sehova nyaralni, itthon maradok s most bátran mondhatom — őszig. — Igen, akkor elmegyek, de utam nem lesz céltalan s hiábavaló . . . tanulni megyek.

A papa is, a mama is modern emberek s még sem akartak abba beleegyezni, hogy én — deák-kisasszony legyek. Már pedig én ezt a mindennapi közönséges életet nem folytatom. Érzem, hogy valami vonz a magasba s egyre jobban irtózom ama rettenetes teendőkötől, mit a férfi-zsarnokság szabott a nő elé.

Sütni, főzni, varrni, port törölni.

Ezek ama teendők, mikről azt a jelszót állították fel — szintén ama zsarnokok, hogy „a munka nemesít.“

Köszönöm: ilyen nemességből nem kérek.

Inkább leszek demokrata s kövitzé a tudományok mezején, mint akár mindjárt főnemes — a konyhában.

A nagy scéna után, mikor kijelentettem elhatározásomat, a papa előadást tartott a női hivatásról.

Szépen beszélt, néha elérzékenyedett, mikor az asszony sorsát, kötelességét esetele s tekintetével megmégimogatta a mama szelid arcát s nekem látni érezni kellett, hogy a papának igaza van s ékes szólása mellett fényes bizonyíték az én aranyos anyám; — azonban én rideg maradtam.

Rideg, mert ama bizonyos „isteni szikra“ már lángot vetett a lelkemben s ilyenkor a szív megnémul vagy tán meg is fagy.

Az én szívem most ebben a stadiumban van.

Elhíhetik.

Különbömben megdönthetetlen bizonyíték erre az, hogy tudományos pályára lépek.

Oh kérem, ha egy leánynak gyöngéd érzelmekkel van tele a szíve nem, gondol a tudományra, sőt a mi keveset még az iskolában megszerzett, az is mentem kipárolag a fejéből.

Tehát: határozottan constatálható, hogy szívem eddigi érzelmeivel egyetemben, a fagypontra áll.

Ugy-e bár, már magasabb stylusban beszélek!

Más lány, ha azt érzi, a mit én most, azt mondja „ugy fáj a szívem, hogy tán már nem is dobog.“

Mert, nagyon fáj.

Nem, nem fáj. Nem is mondom, hogy fáj! Hogy is fájna! Talán azért, mert tegnap valaki azt mondta, hogy a leánynak nem szabad cigarettáznia s ki vette a kezéből a még meg nem gyújtott cigarettát? Ezért csak nem fájhat a szívem, legfeljebb, ezzel a durvasággal felébresztett egy lethargikus álomból, a miben eddig sinylődtem s pillanat alatt elhatároztam, hogy tudományos pályára lépek s azt fogok tenni, a mit akarok.

Például: sétatálcát viselek ilyen csipkés ernyő he-

lyett, sima magas gallért s cigarettázhatom. sőt rövid száru angol pipám is lesz s a hajam . . . (megsimogatja elegáns frizuráját) a hajamról a tudomány kedvéért lemondok.

Most már egyébb nincs hátra, mint a fakultást megválasztani, melynek lelkes híve akarok lenni.

Igen, akarok!

Mily szép, mily csengő szó. Mintha eddig nem is ismertem volna.

Fellázad az ember vére, ha arra a zsarnokságra gondolok, mit eddig elszenvedtem. Tessék, egy szó, egy jelentőségteljes szó, amiről eddig nem is tudtam, sőt hiszem, sokan máig sem tudnak, vagy ha némelyik tud is — az asszonyokat értem, mert azok sok mindent tudnak — csak álmába meri elszuttogni, hogy zsarnoka meg ne hallja.

Eh, de ne beszéljek mindig a zsarnokokról! Végre is, ki törődik velem? Én nem!

A papa előbb szépen beszélgetett, aztán kissé türelmetlenül cáfolgatta az én közbevetett állításaimat, végre azt mondta, jól van minden, válasszak pályát s 48 óra alatt jelentsen be elhatározásomat.

Tetszik nekem, hogy a papa végre így fogta fel a helyzetet s ilyen rövid, energikus stylusban végzett velem, mintha valami idézés lett volna.

Hét órát már elvizektem, tehát igen sürgős a végleges döntés s én nem is soká habozom.

A jogi pálya legesábitóbb, azonban itt újra összeütközésbe jutok az előbb említett zsarnoksággal.

Igen, a férfiak nem engedik meg azt az élvezetet, hogy a nők jogászok lehessenek.

Mert végre is bíró, ügyvéd ugysem lenne egyszem. — Perlekedni, itélkezni biz az sem valami élvezetes dolog, de jogásznak lenni . . . az már valami . . .

A doktorság?! A doktorság egyszerűen borzalmas. Már maga az a tény, hogy folyton betegek közt kell lenni, tönkre tenné az idegeimet, — Örökös faggatást, sikoltozást hallgatni. — Nem, nem, ez lehetetlen.

Tanárr, na az nem lennék semmi esetre sem. Nevetek, ha azokra a kráglis, cvikkeres, nyírott hajju, szegénylányokra gondolok, kik tanári diplomával a kezükben, a világ legkomikusabb alakjai az ő szürke tudományukkal.

Lehetnék talán gyógyszerész?

Ah! Annyi méreg közt élni! Örökké rettegnék, kit gyilkolok meg, ha kavarás közben, más üvegből cseppentettem bele. És ez is kavarás. Kavarni a konyhába is lehet s az eredmény sokkal élvezetesebb.

Például: vasárnap is egy olyanogyorótortát kavartam össze, hogy az a valaki, az a zsarnok, az a cigarettagyűlölő, azt mondta: felséges!

Biztosítom önöket, hogy nincs olyan doktor s olyan patyikus, aki olyan tortáról tudna receptet írni s tudna megkavarni, a mire az a zsarnok azt mondaná: felséges.

Mert nagy nyenc. Ezt már kitapasztaltam.

Felséges! Milyen remek szó. Mintha előlöt soha nem halottam volna. Olyan különös babonázó csengése

van: azóta egyre a fülemben cseng s úgy szeretném még egyszer hallani . . .

Oh, ha az a zsarnok még egyszer mondaná, hát . . . hát soha, soha nem mennék el diák-kisasszonynak.

DOKTOR CZAKEVALK.

Irta: Balassa Sándor.

A jókedvű, fiatal orvost napok óta nem látták. Nem mutatkozott sehol, még a „Bungliyamen“ nevet viselő kurta koresmában sem, a hová mindennap eljárógatott s a vig cimborákkal vitatkozott a paralysis progressivájáról. Kis vidéki városban hamarosan feltűnik az ilyesmi. Ha valaki csak egy délután nem jelenik meg a kávéház megszokott törzsasztalánál, megindulnak a kombinációk különféle irányban s kutatják, keresik az okot, amely miatt nem jött el az illető. Doktor Czakevalkot különben Kardosnak hívták. A Czakevalk melléknevet egy vig mulatozás közben adományozták neki, mert ivás közben azt vitatta és bizonyította, hogy a czakevalk-táne kitünő hatással van arra az emberre, a ki gyomorfájásban szenved. Ugyan, ugyan, hát miért, ez lehetetlen. Doktor Czakevalk dühösen pattant fel a helyéről és harsány hangon kezdett a magyarázatba. — Ha egyszer azt mondom, hogy a czakevalk kitünően hat a gyomorfájásra, akkor kérem higgyék el. Jól tudják, hogy én sohase szoktam olyat mondani, ami ellenkezik az orvosi tudománnyal. Önök bizonyára hallottak valamit a tarantelláról. Ez a tarantella egy táncnem, amelyet a jámbor taliánok lejtenek akkor, ha az a bizonyos „pók“ megcsipí őket. Már most, ha a tarantella jót tesz a mérges pók csipése ellen, akkor a czakevalk — mások szerint a kékvóknak nevezett táncnak feltétlen gyógyhatása van a gyomorfájásra. Doktor Czakevalk, elméletét szerfelett kacagatónak találta mindenki, de ő eltekintve mindezekről, állhatatosan megmaradt amellett, hogy ez a módszer alkalmas és biztos gyógyhatású. A mióta pedig ezt a javallatot elmondotta, soha senki nem nevezte többé az igazi néven, hanem Dr. Czakevalk-nak. Ez a fiatal orvos különben a szándalos tudóst is okos embernek tartotta, sőt több ízben kijelentette, hogy Földváry Jakab kezébe van a jövő orvostudományának alapja letéve. Csak az a baj — jegyezte meg végül — hogy a hajadon fővel télenyáron szándalban járó orvos-zseninek nagyon lassan épül a szanatoriuma. Doctor Czakevalknak felesége is volt, még pedig olyan asszony, akiről általánosan elismerték, hogy szép és sikeres nő. Az asszony sehogysem illett az úrához. Szeretni pedig csak úgy szerette, ahogy azok az asszonyok szoktak, a kik csapodárságuk leplezgetése miatt elhítetik a férjükkal, hogy abszolút nincs okuk lelkükben kínos bizonytalanságot táplálni. A nyár elején Doktor Czakevalk felesége a finom urinó odaállt a férje elé és rendkívül szeretetreméltó modorban tudatta vele, hogy fürdőzni szeretne.

Rossz ember volnék, — mondta az orvos — ha nem

teljesíteném az ön kérését, drága nőm. Előterjesztéséhez hozzájárulok s csak azt jegyzem meg, hogy ha fürdőzése alatt gyomorbaja lenne, táncoljon ezakevket. A doktorné a sikkes és finom uri nő el is utazott, még pedig abban az időtájban, a mikor a fürdőzések évadja a tetőponton van. A fürdőzés össze-vissza egy hónapra terjedt, a mely idő olatt doktor Czakevák mindennap megjelent a „Csunglijamen“ nevű vendéglőben, s a többi ezakevák elmélethez hasonló győgmódon vitakozott, legtöbbször olyan emberekkel, a kik keveset értettek ugy az orvos tudományához, mint a ezakevákhoz. A doktorné, a finom urinó ezalatt hetenkint kéts er-háromszor irogatott rendkívül szerelmes leveleket, a melyek végén mindenkor megjegyezte, hogy gyomorfájása még nem volt, de lehet. A negyedik héten nem kapott több levelet doktor Czakevák.

Egy-két napig nem aggódott, hogy nője nem ír, mert azt hitte, hogy gyomorfájása van s így levélírás helyett cakevák táncal tölti idejét.

Egyszerre Kardos is elmaradt a társaságból. Nem látta senki, nem tudta senki, hogy hova lett. Lakásának összes ablaka le volt függönyözve, a szobák ajtaja pedig bezárva.

— Bizonyára elutazott — mondták — persze, hiszen a feleségét fogja hazahozni.

A feltevés nem volt igaz. Doktor Czakevák odabaza volt s dolgozószobájában bezárkózva busan üldögélt az íróasztalánál. Az íróasztalán ott hevert egy sürgöny, a mely rettenetes hirt közölt.

A mikor a táviratot megkapta nem hitt benne. Lehetetlenségnek tartotta, hiszen az asszony nagyon szerette. Erről nemcsak ő, de mindenki meg volt győződve. Az orvos a sürgöny után levelet kapott, a melyben megírta a felesége, hogy soha ki nem állhatta. Tettetés volt minden és sajnálja, hogy eddig így felültette.

A kávéházban töprengtek a fölött, hogy mi az oka az orvos elmaradásának? Végre a helyi lap riportere vállalkozott a homályos ügy felderítésére.

Szenzációs ügy volt. Julesa, a szobaleány elesacsogta a sürgönyt, melyben ez állott:

„Ne keress, nem találsz meg. Színésznő lettem. Megszöktem a fürdőből valakivel. Bocsáss meg, a te hütlén Margitodnak.“

Mikor az emberek vasárnap elolvasták a helyi lapot, szánakozva jegyezték meg:

— Szegény doktor, a felesége most igazán ezakevket fog lejtteni.

Az „ALFÖLD“ első kötetéhez művészies kivitelű bekötési táblák 2 koronáért a kiadóhivatalban megrendelhetők. Arad, József főherceg-ut 22.

SPORT.

Maione Vincenzo Megérkezett újra a jeles olasz vivó mester, akit szívélyes rokonszenvvel fogad az aradi sport világ. Mert hát ki ne tudná azt, hogy ő az olasz vivásnak Magyarországi nagy mestere. És ezzel egy cseppet sem túlozunk, mert Maione számtalanszor fényes tanujelét adta annak, hogy keresve se találunk, olyan vivómestert, a ki e nemes sportot aránylag oly rövid idő alatt a növendékeivel oly sikeresen tudja elsajátítani. Már is sokan jelentkeztek az olasz mesternél aki tapintatos beosztással minden növendékkel egyelően foglalkozni szokott, ha még annyian is vannak.

A NAGY VILÁGBÓL.

□ **A harmad évesek.** Nem gyermekekről van szó, hanem felnőtt férfiakról: a szegény harmad éves katonákról. A szegény bus legények azt hitték, hogy csak néhány kurta kis napig tart az a keserű idő, a mig a császár (?) keserves kenyerét kell enni. De bizony szivszorongva kellett a szegény fiuknak tudomásul venni, hogy még jó néhány hónapig tarthat az a rabság, mely őket az osztrák császári szubordinációhoz köti.

Csodálatos dolog, hogy illetékes helyen nem riadtak vissza attól, hogy visszatartsák a három éves katonákat. Vagy talán fel sem tudják tételezni azt, hogy azoknál a szegény embereknél is van önérzet, a mely fel tud lázadni az igazságtalanságra. Mert csak nem képzelik azt a bécsi katonai intéző körök, hogy mindent el lehet tőrní a mit ők akarnak.

Jól vigyázzanak csak, mert hamarosan üthet a fizetés órája: talán még hamarabb, mielőtt még megtizedelni lehetne a *jogzal* nem engedelmeskedő visszatartott harmadéves szegény katonákat.

*

+ **Szerbiai állapotok.** Ember emlékezet óta a szerbiai események állandó rovatot vesznek igénybe a világ hrlapirodalomban. És ezen nem is lehet csodálkozni, mert néhai Milán király kora ifjusága óta, az olvasó publi um szinte leste a Belgrádból kiszivárgó, hol pikáns, hol igen szomorú híreket. Milán király utóda, a külföld előtt mindenkor rokonszenves Sasa, pedig betetőzte azt, a mit atyja felépített a botrányok halmazából.

Szomoru fizetése lett szegény Sasa bonhomiájának. A végzet megsokalta az operetbe való királyság tulkapásait és borzalmas, világra szóló tragédiává változtatta azt a körülményt, a melyre a sors azt szokta mondani, hogy betelt már a pohár: és vége lett egyszerre mindennek.

E halálos tusát vérbe mártotta az akció: és a győztes, a távol Genfben élő Karagyorgyevics Péter lett.

Most már az akciót reakció követi és még nagyobb, rettenetesebb arányokban, mint azelőtt volt. Most ezer néhány tiszt esküszik össze a 60-70 királygyilkos tiszt ellen... Így szokott az lenni, a földön minden megbosszulja magát... És máris retteg Szerbia új királya és joggal, mert kitudja, hogy egy rémes éjszakán nem e kerül majd ő rá is a sor.

Ebbeli félelmében szaporította is Péter király a palota őrséget, a hálózobájáról kötél hágeszó vezet a szabadba. A Száva partján pedig őrszettel ellátott esónak áll, a melyen veszedelem esetén a jó Péter király megmenekülhessen az ő drága jó népétől...

Ugyan ilyen körülmények között ki is lenne szívesen a szerbek királya?

*

△ **Oláh kirohanás.** Fel forr az embernek a vére, ha látja, hogy mit művel Magyarországon az oláh sajtó. Az már mégis égbekiáltó arcátlanság, hogy a magyar kenyéren rágódó oláhok mennyire visszaélnék a magyarság türelmével. Hát nem félnek attól, hogy a magyar egy önfelelt pillanatban nyársra huzza valamennyiüket, hogy még a magja se maradjon meg annak a nációnak, mely nap-nap után a fertelmes hazaárulásával akarja magát feltüntetni és széppé tenni a külföld előtt.

Most az egyszer nagyon beválik az a magyar szólás mondás, hogy: „kutya ugatás nem hallatszik a menyországba“, mert valószínűleg minden józan gondolkodású ember a maga értékére szállítja le azt, a mivel viszketegegy nyavalyájukban rugdaldóznak az oláhok.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kéziratokat nem adunk vissza. Folyóiratunkat érdeklő szellemi közlemények Arad, Szabadság-tér 16. szám alá címzendők.

Sajtó hibák. Mult számunkban: *A királyhoz* című vers utolsó szakaszának második sorában „megengedi“ helyett *nem engedi*, a *Liliomszál* című vers második szakaszának harmadik sorában pedig „kedvet“ helyett *kedves* olvasandó. A *nagyszobeni hiállítás* című cikkely utolsó bekezdésének első sorában „Poruckenthal“ helyett *Bruckenthal* értendő.

Figyelő Arad. Vidéki nyomdák átka a sajtóhiba, hiába javítunk, hiába mérgeledünk, azért még sem küszöbölhető ki. Köszönet a figyelmeztetésért.

A várományos Arad. A mi a trónörökösre vonatkozik, azt lehetne közölni, de a többi: királysértési pört vonna maga után. Minket egy is erősen szemmel tart az ügyesség, tehát semmi kedvünk sines konfliktusba jönni a sajtó-törvénynyel. Hagyja csak a maga útján. Biztosítjuk, hogy az idő mindent meghoz...

Többeknek. Most már végre teljesült óhajuk. Mostani számunkban bemutatjuk Zsindelykét, tessék benne gyönyörködni.

H. S. Budapest. A beküldöttek nagyobb részét már olvastuk! Csak mindég njabbat kérünk. Különbön önnek nem lehet oka panaszra.

Nem közölhetők. Őszi hangulat. — Siralmas emlék. — Jó királyunk, öreg apánk.

EMKE gyujtót kérjen mindenki!

Mi aradiak Budapesten a New-York kávéházban találkozzunk.

Kérjük azokat a t. vidéki előfizetőket, a kik az előfizetéssel hátralékban vannak, sziveskedjenek az előfizetési díjat beküldeni, mert ellenesetben postai megbízást leszünk kénytelenek küldeni, a mi több költséggel jár.

DEUTSCH IZIDOR

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

ARAD, TEMPLOM-UTCZA, MINORITA-PALOTA.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

óra-, ékszer-, arany- és ezüstneműekben.

Legnagyobb választék!

Ékszertárgyak,

tört arany-, ezüstneműek és zálogzedulák
a legmagasabb árrban megvételnek.